

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšera a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobkyně: **R. U.**, zastoupené Mgr. Ladislavem Veselým, advokátem se sídlem Horní 32, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo nám. 3/5, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 3. 2012, čj. JMK 32400/2012, sp. zn. S-JMK 69221/2010/OÚPSŘ, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 23. 1. 2013, čj. 41 A 21/2012 - 92,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 2. 4. 2010, čj. S-MI719/2010-SÚ-Co5, uznal městský úřad Ivančice, odbor regionálního rozvoje (dále jen „stavební úřad“) žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku podle § 178 odst. 1 písm. l) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“), kterého se žalobkyně dopustila tím, že od 7. 1. 2010 do 25. 3. 2010 užívala část stavby „Novostavba bytového domu vč. přípojky na veřejný vodovod, nepropustné jímky na vyvážení a elektroinstalace“ na pozemku parc. č. st. 107 v k. ú. A., pod H. č. or. 91, k bydlení bez kolaudačního rozhodnutí. Za přestupek jí uložil pokutu ve výši 50 000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

[2] Žalovaný změnil rozhodnutí stavebního úřadu k odvolání žalobkyně dne 9. 6. 2010 tak, že ve výrokové části nahradil odkaz na § 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích odkazem na § 77. Ve zbytku odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil.

[3] Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 6. 2010 žalobu, o které rozhodl Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 14. 11. 2011, čj. 57 A 65/2010 - 38, tak, že rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[4] Žalovaný následně vydal dne 15. 3. 2012 nové rozhodnutí čj. JMK 32400/2012, sp. zn.: S-JMK 69221/2010/OÚPSŘ. Výroková část zůstala oproti rozhodnutí ze dne 9. 6. 2010 nezměněna, žalovaný se v souladu s požadavkem krajského soudu zabýval hodnocením materiální stránky přestupku.

II.

[5] Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 3. 2012 správní žalobu ke Krajskému soudu v Brně. Krajský soud žalobu zamítl. Mezi účastníky bylo nesporné, že žalobkyně užívala v době od 7. 1. 2010 do 25. 3. 2010 část stavby, a to novostavbu obytného domu včetně přípojek, k bydlení bez kolaudačního rozhodnutí. Mezi účastníky bylo rovněž nesporné, že stavební úřad zamítl dne 10. 6. 2005 návrh stavebníků na kolaudaci a toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 26. 9. 2005.

[6] Krajský soud se neztotožnil s námitkou žalobkyně, že stavba nebyla zkolaudována, protože žalovaný i krajský úřad byli nečinní. Kolaudační řízení je zahajováno pouze na návrh stavebníků a nemůže být zahájeno z moci úřední. Poté, co žalovaný pravomocně zamítl návrh na kolaudaci stavby, řízení skončilo. Ve skončeném řízení už žalovaný nemohl být z povahy věci nečinný. Stavebníci už žádný další návrh na kolaudaci nepodali.

[7] Krajský soud nesouhlasil ani s námitkou, že žalovaný měl zrušit rozhodnutí stavebního úřadu a věc mu vrátit k doplnění dokazování, a nikoli sám ve věci rozhodnout. Žalovaný se řádně vypořádal s provedenými důkazy a řádně vysvětlil, že užívání stavby bez kolaudačního rozhodnutí je jednáním, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti. Společenská nebezpečnost spočívá v tomto konkrétním případě ve vytváření nebezpečného precedentu – porušování stavebního zákona. Žalobkyně sama přiznala, že nemá zájem na nápravě svého protiprávního jednání. Netrestání takového jednání by mohlo navodit dojem, že porušování zákona lze následně beztrestně legalizovat. Žalobkyně užíváním nezkolaudované stavby ohrožuje život svůj i svého manžela. Zároveň může ohrozit i sousední nemovitosti a jejich vlastníky, neboť nezkolaudovaná stavba se nachází v řadové zástavbě. Soud uzavřel, že žalobkyně věděla, že užíváním nezkolaudované stavby může ohrozit zájem chráněný zákonem a že se jedná o přestupkové jednání, tedy o jednání nebezpečné pro společnost.

[8] Krajský soud nesouhlasil ani s námitkami, že výrok napadeného rozhodnutí je neurčitý a že v něm není popsán skutek, jehož se měla žalobkyně dopustit. Výrok napadeného rozhodnutí obsahuje všechny náležitosti stanovené v § 68 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Rozhodnutí žalovaného jednoznačně odkazuje na rozhodnutí stavebního úřadu, kde je přestupkové jednání žalobkyně dostatečně konkretizováno.

[9] Nebyla důvodná ani výtka žalobkyně, že stavební úřad nesprávně označil dobu trvání přestupku, protože žalobkyně stavbu obývala již od roku 2002, a nikoli pouze v období od 7. 1. 2010 do 25. 3. 2010. Přestupek žalobkyně je tzv. trvajícím přestupkem. Jednoroční prekluzivní lhůta k jeho projednání běží od okamžiku, kdy bylo osobě podezřelé z jeho spáchání doručeno oznámení o zahájení přestupkového řízení. Data uvedená v rozhodnutí odpovídají datům konání kontrolních prohlídek, při kterých stavební úřad zjistil, že je stavba užívána bez kolaudačního rozhodnutí. Prekluzivní lhůta k projednání přestupku ke dni vydání napadeného rozhodnutí neuplynula, neboť se v době od 13. 8. 2010 do 12. 12. 2011 stavěla v souladu s § 41 s. ř. s. v důsledku probíhajícího soudního řízení. Krajský soud souhlasil rovněž s výší uložené sankce, neboť se nacházela při spodní hranici zákonného rozpětí stanoveného v § 179 písm. c) stavebního zákona.

III.

[10] Žalobkyně (stěžovatelka) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížností podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Stěžovatelka věnovala poměrně značný prostor popisu dosavadního vývoje případu a uvedla řadu výtek směřujících proti postupu správních orgánů. Rovněž znovu uplatnila výhrady směřující ke kolaudačnímu řízení, které bylo ukončeno v roce 2005. Vůči postupu krajského soudu směřovala pouze námitka, že soud ani žalovaný neměli žádný podklad pro závěr, že stěžovatelka vědomě užívá stavbu, která není zkolaudovaná, a ohrožuje tím nejen bezpečnost a život svůj a svého manžela, ale i bezpečnost sousedů a sousedních nemovitostí. Soud ani žalovaný nemohli k tomuto závěru dospět pouze na základě neexistence kolaudačního rozhodnutí, bez doplnění dokazování a bez znalosti místních poměrů.

IV.

[11] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

V.

[12] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[13] Kasační stížnost není důvodná.

[14] Je vhodné připomenout, že mezi účastníky není sporu o základních skutkových okolnostech, které jsou nezbytné pro posouzení, zda byla naplněna formální stránka přestupku. Nebylo sporu, že stěžovatelka v období od 7. 1. 2010 do 25. 3. 2010 stavbu skutečně užívala. Rovněž není pochyb, že nebylo rozhodnuto o kolaudaci stavby. Nejvyššímu správnímu soudu je z úřední činnosti známo, že uložení pokuty za přestupek je jedním z důsledků letitého sporu mezi stěžovatelkou a stavebním úřadem, jehož těžištěm je právě rozdílný náhled na splnění podmínek pro vydání kolaudačního rozhodnutí k předmětné stavbě. Negativním důsledkem této skutečnosti je i to, že ačkoli je kasační stížnost relativně obsáhlá, směřuje drtivá část argumentů do kolaudačního řízení, tedy do řízení jiného. Stěžovatelka si je ostatně této skutečnosti vědoma, jak sama uvádí v kasační stížnosti. Výhrady stěžovatelky rovněž nesměřují proti rozsudku krajského soudu, ale jsou ve velké většině pouhou citací obsahu podané žaloby.

[15] Jedinou kasační námitkou, která směřuje proti rozsudku krajského soudu, je tvrzení, že soud neměl podklad pro názor, že stěžovatelka ohrožuje užíváním nezkolaudované stavby nejen svoji bezpečnost, ale i bezpečnost svého manžela a rovněž bezpečnost sousedů a sousedních nemovitostí. Tato námitka není důvodná.

[16] Nejvyšší správní soud připomíná ze správního spisu, že stavební úřad zamítl návrh na kolaudaci stavby stěžovatelky rozhodnutím ze dne 10. 6. 2005, čj. ORR-1532/01/SÚ-Ko/4, které nabylo právní moci dne 26. 9. 2005. Důvodem pro zamítnutí návrhu bylo, že stěžovatelka spolu s dalším vlastníkem nemovitosti znemožnila provedení nezbytného místního šetření. Stěžovatelka se posléze různými způsoby domáhala pokračování či obnovení již skončeného kolaudačního řízení. Správní i soudní orgány takový postup neumožnily a stěžovatelku opakovaně upozornily na to, že kolaudační řízení skončilo zamítnutím návrhu, že kolaudační řízení je řízením návrhovým a že je stavební úřad nemůže zahájit z moci úřední. Také poučily stěžovatelku o možnosti podat nový návrh na kolaudaci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ve věci stěžovatelky ze dne 26. 2. 2010, čj. 5 Ans 6/2009 – 82, dále rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 2. 2008, čj. JMK 8737/2008, kterým žalovaný zamítl žádost stěžovatelky o povolení obnovy řízení, a rovněž rozhodnutí Ministerstva pro místní rozvoj ze dne 30. 9. 2008, čj. 24849/2008-31). Sdělením ze dne 21. 10. 2008, čj. ORR-2144/08-SÚ-Co, stavební úřad

informoval stěžovatelku, že užívání stavby bez pravomocného kolaudačního rozhodnutí naplňuje znaky přestupku, za který jí může být uložena pokuta až do výše 1 000 000 Kč.

[17] S ohledem na výše uvedené stěžovatelka musela vědět, že užívá nezkolaudovanou stavbu. Rovněž byla poučena o tom, že takové jednání naplňuje znaky přestupku. Nejvyšší správní soud se neztotožnil s názorem, že soud ani žalovaný neměli dostatečné podklady pro posouzení, zda jednání stěžovatelky naplňuje materiální znak přestupku, tj. zda ohrožuje nebo porušuje zájem společnosti (§ 2 odst. 1 přestupkového zákona), a že v tomto směru bylo nezbytné doplnit dokazování.

[18] Účelem kolaudačního řízení je ověřit, že stavba byla postavena v souladu se stavebním povolením, že splňuje podmínky stanovené v územním rozhodnutí a ve stavebním povolení a že skutečné provedení stavby nebo její užívání neohrožuje život a zdraví osob, životní prostředí, bezpečnost práce a technická zařízení (srov. § 81 odst. 1 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu v rozhodném znění ve spojení s § 190 odst. 5 stavebního zákona). Dokud není vydáno kolaudační rozhodnutí, není postaveno najisto, že stavba splňuje všechny požadavky na ni kladené a že neohrožuje život a zdraví osob ani jiné chráněné zájmy. Zájmy společnosti tak stěžovatelka ohrožovala již tím, že dlouhodobě užívala nezkolaudovanou stavbu, což správně konstatoval žalovaný i krajský soud. Žalovaný pečlivě odůvodnil na třinácté straně žalobou napadeného rozhodnutí, v čem spatřuje společenskou nebezpečnost jednání stěžovatelky. Krajský soud správně přisvědčil tomuto hodnocení. Pokud stěžovatelka zcela obecně vytýkala, že žalovaný nedoplnil dokazování k dílčímu závěru, že se jedná o dům v řadové zástavbě, pak sama tuto okolnost v řízení věcně nezpochybovala. Obstojí proto tvrzení, že je dán společenský zájem na tom, aby byly stavby užívány až poté, kdy je jejich způsobilost k užívání ověřena kolaudačním rozhodnutím. Negativní důsledky postupu stěžovatelky nepochybně zakládají možnost negativního vlivu na sousední nemovitosti, tím spíše, pokud se jedná o stavbu umístěnou do řadové zástavby. V řízení nebylo třeba posuzovat, zda faktické poměry v nemovitosti takové nebezpečí skutečně představují. Bylo třeba hodnotit, nakolik je společensky nebezpečné, pokud stěžovatelka vědomě nerespektovala povinnost užívat pouze zkolaudovanou stavbu a rovněž to, jak se na této nebezpečnosti projevila doba, po kterou stěžovatelka nemovitost užívala.

[19] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

[20] Nejvyšší správní soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 26. listopadu 2013

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu